UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Aurea Rosa id e[st] pre||clarissima expositio sup[er] eua[n]gelia to||tius anni

Mazzolini, Silvestro

Hagenaw, M.dxvi.

VD16 M 1751

Feria vi. post do. q[ui]nq[ua]gesime. Textus eua[n]ge. Mat. v.

urn:nbn:de:hbz:466:1-70365

Visual Library

thesauros in celo) nõ in celo corpeo ſm
Ang. q2 oē corp⁹ ɔtēnendū eſt: ſ3 i ſpūa
li firmamēto qđ nõ tñſibit ſic corpale.
Eſt āt ſpūale celū ipe ds in q̄ oēm ſpez
collocare debem⁹. (Ubi nec3 tinea de
molit̃ nec fures effodiunt/ nec furant̃)
Sz q2 poſſet aliq̄s dicere: ꝙ nõ oīs the
ſaur⁹ diſſipat̃ erugine vel tinea. ſõ ſub/
iungit̃ (Ubi eſt theſau. tu. ibi eſt ꝛ cor
tuū) Hiero. in ho. Acſi dicat. Etſi ni/
hil poꝝ eueniat: nõ puā ſuſtineb̄ iactu/
rā inferioribꝫ affix⁹: ꝛ coꝝ ſuus fact⁹ a
celeſtibꝫ cadēs: et nil̃ excelſoꝝ cogitare
potēs. Hec ille. In hac pte ſunt mlťa
documēta. Primū lrālit̃ qđ Chry. tan
git ſup Mat. di. Quid ḡ meli⁹ eſt ſup
terrā reponere vbi incert⁹ eſt ɔſuatõis
euentus: aut in celo vbi certa cuſtodia:
Que āt ſtulticia eſt illic relinq̄re vñ exi
tur⁹ es: ꝛ illuc non pmittere q̄ itur⁹ es:
Illic ḡ ſubam tuā colloca vbi pžiaz ha
bes. hec ille. Aliđ moraľr qđ Rab. tan
git di. Erugo ſcat ſupbiā q̄ decorē vtu
tū offuſcat. Tinea q̄ veſtes latent̃ rodit
īuidia eſt: q̄ bonū ſtudiū lacerat: ꝛ ɔpa/
ctionē vnitat̃ diſſipat. Fures ſt̃ hereti
ci ꝛ demones q̄ ſp ad h̃ ſt̃ intēti vt ſpūa
les viri ſpolient̃. Hec ille. Aliđ eſt do/
cumētū: vt vnuſq̄ſq3 ponat cor ſuū in ce
lo: qđ ad lrām chr̄s monet in dicto ſuo
di. theſaurizate ꝛc. ꝛ eccľia idē ſcat mo/
ralit̃ ſcõ ſuo dū cineres iponit di. Me
mēto q2 cinis es. ſ. pncipalr. Nā cū de⁹
hoīe3 fecerit ex q̄ttuor elemētis: multū
poſuit de luto tre: ꝛ paꝝ de alijs elemē
tis. vt doc3 ipa groſſicies ꝛ ḡuitas cor
poris nr̄i. Paꝝ igit̃ in homie poſuit de
igne. vt paꝝ hr̄et de igne ɔcupie ꝛ aua/
ricie ꝛ iracūdie. ꝛ tñ aliq̄ ita ſt̃ inflati ꝙ
videt̃ de aere creati. Paꝝ etiā de aq: vt
paꝝ hr̄et de incõſtātia circa bona opa.
tñ aliq̄ vident̃ de aq̄ facti: q2 nimia leui
tate ſt̃ agitati. multū aūt poſuit de tra
vt mlťū hr̄et de hūilitate q̄ eſt via aſcē/
dēdi in celū. q2 hõ eſt vt aq̄ q̄ nõ aſcēdit
niſi q̄ttū deſcēdit: ꝛ tñ pauci vident̃ de
tra facti. q2 mlťi ſp volūt eē ſublimes ꝛ
eleuati. Dicit etiā. ꝛ in cinerē reuerte/
ris: vt diſcas nõ amare qđ diu tecū ha/
bere non valebis: Amen.

Feria. v. poſt dñicā q̄nquageſi.
Textus euāgel. Mat. c. viij.

Cum introiſſet ieſus ca
pharnaū: acceſſit ad eū
Cēturio rogās eū et di.
Dñe: puer me⁹ iacet in
domo paralytic⁹ et male torq̄t.
Et ait illi Jeſus. Ego venio et
curabo eū. Et rñdens Cēturio
ait. Dñe: nõ ſum dign⁹ vt itres
ſub tectū meū: ſed tm dic v̄bo ꝛ
ſanabit̃ puer me⁹. Nā ꝛ ego ſu3
hõ ſub ptāte cõſtitut⁹ hñs ſub
me milites. ꝛ dico huic vade: et
vadit. ꝛ alio veni: ꝛ venit. ꝛ ſuo
meo fac hoc: ꝛ facit. Audiēs aūt
ieſus mirat⁹ eſt: ꝛ ſeq̄ntibꝫ ſe di
xit. Amē dico vobis: nõ inueni
tantā fidē in iſrľ. Dico aūt vo/
bis ꝙ mlťi ab oriente ꝛ occidē/
te venient ꝛ recūbent cū Abraā.
Iſaac: ꝛ Jacob in reḡ celoꝝ. Fi/
lij aūt regni eijcient̃ in tenebras
exteriores: ibi erit fletus ꝛ ſtri/
dor dentiū. Et dixit ieſus Cen
turioni. Vade: et ſicut credidi/
ſti fiat tibi. Et ſanatus eſt puer
in illa hora.

Cum itroiſſet ieſus
Capharnaū ꝛc. Matth. viij
Uide expoſitionē huius euā
gelij dñica. ij. poſt octa. Epi.

Feria vi. poſt do. q̄nq̄geſime.
Textus euāge. Mat. v.

Audiſtis q2 dictū eſt an/
tiquis. Diliges primū
tuū: ꝛ odio habebis ini
micu3 tuum. Ego autē
dico vobis. Diligite inimicos
veſtros: bñfacite his q̄ oderūt
vos: ꝛ orate pro pſequentibꝫ et

calumniantib⁹ vos: vt ſitis filij
patris veſtri q̄ i celis eſt q̄ ſolē
ſuū oriri facit ſup̄ bonos ⁊ ma-
los: ⁊ pluit ſuper iuſtos ⁊ iniu-
ſtos. Si eni diligitis eos q̄ vos
diligūt: quā mercedem habebi
tis: Nōne ⁊ publicani hoc faci-
unt: Et ſi ſalutaueritis fratres
veſtros tm̄ quid amplius facie
tis Nōne ⁊ ethnici hoc faciūt:
Eſtote ergo vos pfecti ſicᷓ ⁊ pa-
ter veſter celeſtis perfectus eſt
Attēdite ne iuſticiā veſtrā faci
atis corā hominib⁹ vt videami-
ni ab eis: alioq̄n mercedem nō
habebitis apud patrē veſtrū q̄
in celis eſt. Cū ergo facis elemo
ſynam: noli tuba canere ante te
ſicut hypocrite faciunt in ſyna
gogis ⁊ in vicis vt honorificen
tur ab hominib⁹. Amen dico vo
bis receperūt mercedē ſuā. Te
aūt faciente elemoſynā: neſciat
ſiniſtra tua quid faciat dextera
tua: vt ſit elemoſyna tua in abſ-
condito ⁊ pater tuus q̄ videt in
abſcōdito reddet tibi. Et cum
oratis nō eritis ſicut hypocrite
q̄ amāt in ſynagogis ⁊ in angu-
lis platearū̄ ſtantes orare: vt vi
deant ab hoib⁹. Amen dico vo-
bis receperūt mercedē ſuā. Tu
aūt cū oraueris intra in cubicu
lum tuū: et clauſo oſtio tuo ora
patrem tuum in abſcōdito. Et
pater tuus qui videt in abſcon
dito reddet tibi.

Audiſtis q᷑ dictū ē
antiq̄s ⁊c. Matt. v. In p̄nti
euāgelio tāgunt tria pūcta q̄
ſc. dilectio. miſatio. depcato
Quātū ad p̄mū chr̄s tradit modū di
lectiōis pri. Ubi aduertēdū eſt ꝙ chr̄s
voluit docere diſciplos: ꝙ niſi eēnt iu-
ſtiores ſcribis ⁊ phariſeis nō ſaluarent
Dic̄ ḡ (Audiſtis) a p̄dicatorib⁹ ⁊ lecto
rib⁹ leg. (q᷑ dictū ē) a deo Leuit. xix. (an
tiq̄s) q̄b⁹ data eſt lex (Diliges primum
tuū) Prio rōne p̄ceptiōis. Scdo rōne
ꝯformitatis: ſicᷓ ouis ouē diligit. Tertio
rōne diuine dilectiōis: ſicᷓ amaſia amat
amicos amici. Quarto rōne mutue ne
ceſſitatis: ſicᷓ mēbrū fouet mēbrū (et odio
habebis inimicū tuū) Sed ꝯ. Videt ꝙ
male dn̄s mādauerit inimicū odiēdum
quē ip̄e diligit. Prio: q᷑ inimic⁹ eſt pri
mus ꝙ̄diu ē i via: vt declarat dn̄ica. xiij
poſt feſtū trini. Proxim⁹ aūt ē diligēd⁹
iō videt eē ꝯtradictio ꝙ diligat primus
⁊ odiat inimic⁹. Scdo: q᷑ rō q̄ dēm⁹ di
ligere primū ex charitate ſm ſctōs ē: q᷑
cōicat nobiſcū in felicitate ſupnaturali
actu vl̄ potētia. Iſta aūt rō inueīt i ini-
micis nr̄is ꝙ̄diu ſt i via: q᷑ ſaluari p̄nt.
Sūt ḡ amādi ſicᷓ et primi pctōres. Ad
p̄mū dico qd̄ i Leuitico dr̄: diliges ami
cū tuū ⁊ chr̄s p amico poſuit primū: q᷑
iudei nō credebāt oēs inimicos eē pri
mos. Nō ḡ inimic⁹ eſt prim⁹ iſto mō: ſꝫ
amic⁹. Ad ſcdm̄ dr̄ ſcdm̄ Tho. iij. ſniarū
diſ. xxx. ⁊ gloſa: ꝙ nūꝗ̄ inueīt i ſcptu-
ra, ꝙ de⁹ dixerit inimicū eē odiēdū: ſed
ſcribis viſum eſt h̄ addēdū ſm glo. qd̄ ū
ſic eſt intelligēdū: q̄li h̄ addiderit v̄bis
dei p modū text⁹: cū exp̄ſſe mādet moy
ſes Deut. iiij. ꝙ v̄bis ſcpture nihil ad-
dat. ſꝫ addebāt p modū glo. a ꝯrio ſenſu
arguēdo. Iō nō dixit ſaluator dictū eſt
ſꝫ audiſtis: q᷑ dictū eſt antiq̄s. cū q̄ ſtat,
ꝙ in v̄itate nihil tale fuerit dictū. Sed
ſuppoſito ꝙ ita ſit dictū: dr̄ ſm Aug. d̄
ſer. do. i monte, ꝙ h̄ nō fuit dictū ipan-
do iuſtis: ſꝫ p̄mittēdo īfirmis. Vl̄ dr̄ ſm
eundē ꝯ Fauſtū, ꝙ h̄ intelligit d̄ inimi-
co inq̄ūtū inimic⁹ ſeu pctōr eſt. Sꝫ q̄a
iudei h̄ male intelligētes odiebāt natu
rā nō pctm̄. iō vt ait dn̄s mādat diligi
inimicos. ſ. inq̄ntū ad naturā: nō quātū
ad pctm̄. Ideo ſubdit (Ego aūt dico vo
bis: diligite inimicos veſtros) quātum
ad naturā: nō quātū ad culpā ſm Au-
gu. q᷑ inquantū pctōres nō cōmunicāt
in beatitudie ſm ſctm̄ Tho. ſed ei repu
gnāt. Diligite inquā inimicos p̄mo pp̄

ꝑfectõis ↄſũmationẽ. Nã ſic amare ꝓpter amorẽ reciprocũ ẽ naturale: ⁊ ꝓpter oblectamẽtũ mutue familiaritatꝫ ẽ vanũ: et ꝓpter peti ↄſenſũ eſt malignũ: ⁊ ꝓpter bñficiũ eſt mercẽnariũ: ⁊ ꝓpter carnis delectationẽ eſt libidinoſũ: ⁊ ꝓpter deũ ⁊ verꝫ bonũ amici ẽ ṽtuoſuꝫ. ita diligere inimicũ ẽ ſũme ꝑfectiõis. Aug. Beatus qui amat te ⁊ amicũ i te: ⁊ inimicũ ꝓpter te: ceteris parib9. tñ ſp melior ẽ dilectio amici: ſic etiã peiꝰ eſt odiũ amici ꝙ̃ inimici.

Eſt aũt notãdũ ex doctrĩa eiuſdẽ. ij. ij. q. xxv. ꝙ de neceſſitate charitatꝫ eſt ꝙ diligantᷣ inimici: nõ inq̃ntũ inimici: q2 h̃ eẽt diligere malũ: ſed q̃ntũ ad naturã: nõ i particulari: vt ad eos moueamur motu dilectiõis. q2 nec iuſtũ quẽlibet ſic diligere eſt neceſſe: niſi ſm ꝑparationẽ animi ſcꝫ ſi eẽt neceſſe: ſꝫ ſolũ in vniuerſali. q2 ſcꝫ a gñali dilectiõe q̃ diligimꝰ vniuerſaliᷣ hoies ipi ñ ſũt excludẽdi niſi eſſent in t̃mino. i. dãnati. Et eodẽ mõ vt dr ñ tenemur ſig̃ dilectiõis eis in ꝑticulari õndere: ſꝫ ſolũ i gñali: ita. ſ. ꝙ ſiq̃s faciat bñficiũ cõitati/ aut ꝓ illa oret nõ excipiantᷣ inimici. Signa eñ dilectiõis ſũt dilectiõi ꝓportionata: iõ eodẽ mõ neccẽ talia exhibere q̃ necc ẽ amare. Siq̃s tñ a gñali dilectiõe vl̃ dilectiõis ſigno excipet iĩmicũ peccaret mortalr. ⁊ ſic oportꝫ ĩtelligere qđ ſeq̃ᷣ (Bñfacite his q̃ oderũt vos ⁊ orate ꝓ ꝑſeq̃ntib9 ⁊ calũniantib9 vos) vt. ſ. calũniatores a gñali dilectiõe ⁊ orõne nõ excludantᷣ. Eſt ãt rurſus ſciẽdũ/ ꝙ diligere ẽ velle bonũ. Cũ g̃ dr/ ꝙ diligere inimicos i gñali eſt neceſſariũ intelligitᷣ q̃ntũ ad h̃ vt eis velimus bonũ gl̃ie ⁊ grẽ. nõ aũt ẽ nc̃ariũ ꝙ eos velimꝰ hr̃e alia bona niſi i q̃dã gñalitate ſm ꝙ eẽt expediẽs ſaluti eoꝝ. Et eodẽ mõ tenemur eis bñfacere et ꝓ eis rogare. Sed ↄ iſta arguitᷣ. Prio: q2 iſtõ ꝑceptũ repugnat hũane nature: ⁊ cõſequẽter eſt ipoſſibile. Ad h̃ dr Hieron. Sciendũ eſt chr̃m nõ impoſſibilia ꝑcepiſſe: ſꝫ ꝑfecta: q̃ fecit Dauid i Saul/ ⁊ Abſalon. Stephanꝰ q̃ꝫ martyr ꝓ lapidantib9 deꝑcatꝰ eſt. ⁊ Paulꝰ anathema cupit eſſe ꝓ ꝑſecutorib9 ſuis. Hec ille. Scdo: q2 ꝓphẽ inueniuntᷣ ſepe maledixiſſe ſiue imꝑcatos fuiſſe mala ↄ inimicos: g̃ nõ tenemur eos diligere. Ad hoc dr Aug. ꝙ talia dixerũt ꝑdicẽdo ñ optãdo. Ul̃ vt dr ſctũs Tho. ij. ij. q. lxxxiij. h̃ fecerũt ex ↄformitate ſue volũtatꝫ ad diuinã: quã videbãt talia mala velle ex ſua iuſticia. vl̃ ad correctiõeꝫ pctõꝝ: vel vt dẽſtruatᷣ regnũ diaboli. Ul̃ etiã ꝑt dici h̃ eſſe ꝓpter bonũ bonoꝝ: q̃ ꝑſperantᷣ dũ mali opp̃muntᷣ. Tertio arguitᷣ: q2 dr. j Jo. v. ꝙ ꝓ peccãte ad mortẽ nõ ẽ orãdũ. Ad h̃ dr b. Tho. vbi ſup̃ ꝙ peccãtes ad mortẽ ſũt ꝑſciti in q̃b9 effectũ nõ hꝫ nr̃a orõ vel correctio. Jdõ ſi de aliq̃ ↄſtaret ꝙ ad mortẽ peccaret: nõ eẽt ꝓ illo orãdũ ſed h̃ non ↄſtat q̃diu viuitᷣ (vt ſitis filij patris vr̃i q̃ i celis eſt) Filij inquã nõ ꝑ naturã ſꝫ ꝑ adoptionẽ ⁊ grãm ſm Hiero. ⁊ Aug. (q̃ ſolẽ ſuũ). i. quẽ ipe fec: ſm Aug. (facit oriri ſup bonos ⁊ malos. et pluit ſup iuſtos ⁊ iniuſtos) ſic ꝙ cõe bñficiũ nõ ſubtrahit inimicꝫ ſuis. Ad intellectũ ṽo ſeq̃ntiũ ſciẽdũ eſt ex doctrina ſcti Tho. ij. ij. q. xxvij. ⁊ iij. di. xxx. ꝙ ceterꝫ parib9 mltõ meliꝰ ẽ diligere amicũ ex charitate ꝙ̃ inimicũ: vñ et maius malũ eẽt odiſſe amicũ ꝙ̃ iĩmicũ. Siq̃s tñ amaret amicũ nõ ꝓpter deũ: ſed ſolũ ex h̃ ꝙ amicꝰ eſt. iſta dilectio non haberet mercedẽ ſupnaturalẽ. Signũ ãt ꝙ ametur amicꝰ ex eo ꝙ amicꝰ ⁊ nõ ex charitate eſt q̃n amatᷣ amicꝰ tñ ⁊ nõ inimicus. Nã charitas facͭ vtrũq̃ diligere. Dr g̃ (Si eñ diligitꝫ eos q̃ vos diligũt) ſcꝫ rõne ꝑdicte dilectiõis ⁊ nõ ꝓpter deum vl̃ ꝓpter cõicationẽ i eterna felicitate (quã mercedẽ habebitꝫ?) q̃ſi dicat: nullã. alioq̃n etiã pctõres i celo haberẽt mercedẽ. Unñ ſequitᷣ (Nõne ⁊ publicani) id eſt ſꝫ Raba. q̃ publica vectigalia exigũt. vel q̃ publica negocia ſeculi vel lucra ſectãtᷣ (h̃ faciũt) ⁊ tñ cõiter ſũt hoies peccatores (Et ſi ſalutaueritꝫ fratres vr̃os tm̃: quid ampliꝰ facietis) ꝙ̃ ſcꝫ facient infideles: quaſi dicat: nihil. Et intellige q̃n ſalutantᷣ fratres ſolum: quia ſunt fratres. Eſt autem ſalutatio iſta ſm gloſ. quedam ſpecies orationis. Et videtur velle gloſa. ꝙ ſit imprecatio ſalutis. (Nonne ⁊ ethnici hoc faciũt.) Ethnici

aūt ſm Rab. ſunt gētiles ſeu infideles Ethnos ei grece latine gēs dr. (Eſtote ergo vos ꝑfecti) in charitate ⁊ amore ⁊ oī ſcitate (ſicꝫ pa. vr̄ cele. ꝑfe. eſt) ſcꝫ ꝑ imitationē: nō aūt ꝑ eq̄litatē/ vel ꝓpriā ſilitudinē. Cū em̄ ly ſic iportet ſilitudinē: ſimilia dicūr ꝓpriiſſime q̄ in vna ꝑfectione vniuoce ⁊ eq̄lr ꝯueniūt. vt duo eq̄lr alba. ꝓprie vo q̄ ꝯueniūt vniuoce q̄dē in aliq̄ ꝑfectōe/ ſꝫ nō eq̄lr. vt duo alba: ſed ineq̄lr. Large vo q̄ neqꝫ eq̄lr neqꝫ vniuoce cōueniūt. vt ds ⁊ creatura. Nil ei qd̄ eſt in deo eſt i creatura vniuoce/ ſeu ſm eādē rōnē: vel ecōtrio. Vñ ſapia dina eſt ſuba. ſapia aūt creature eſt accidēs. In hac pte eſt h̄ documētū: q ꝑ amorē aſſilamur deo ⁊ efficimur eiꝰ filii: ⁊ per maiorē magis. Quilibꝫ ergo dꝫ conari ad ſūmū in amore q̄ntū pōt/ diligēdo nō ſolū amicos: ſed etiā inimicos orādo pro eis/ etiā ꝑticularit. Augu. Hoc aūt ieſus ⁊ docuit et fecit dicēs. Pat ignoſce illis. Sed ꝑfectoꝝ ſunt iſta filioꝝ dei: q̄ q̄dē ſe debet ois fidelis extēdere: ⁊ hūanum aīm ad hūc effectū orādo deū ſecūqꝫ luctando ꝑducere. Hec ille. Sciendū eſt etiā q ſic naturał calor aliq̄n eſt nimis ꝑuus: vt in puero. aliq̄n nimis defectiuus: vt in ſene. aliq̄n nimis inordiatus: vt in febricitāte. aliq̄n aūt eſt magnꝰ et ꝑfectus ⁊ ordinatꝰ: vt in viro bene cōplexionato. Silr etiam amor dei aliq̄n eſt ꝑuus: vt cū amat ſolū: vt amicꝰ. Aliq̄n defectiuꝰ: vt cū imꝑfecte diligit ds. aliq̄n inordinatus: vt dū q̄s inordinate amat ſe. Igit dn̄s in hac pte induc̄ nos ad amorē latū ⁊ magnū: q̄ ſe extēdit et ad inimicū ⁊ ad amorē ꝑfectū exemplo dei. Nam xp̄s dilexit nos ꝑfecte. i. plꝰ q̄ ſua. ſ. domū: ⁊ plus q̄ ſuos. i. āgelos q̄s dimiſit: ⁊ nobiſcū ꝑentelā cōtraxit. ⁊ plus q̄ ſe: q2 ſe morti tradidit ꝓ nob. vñ ipe dr Hiere. xii. Reliq domū meā: q̄d ꝑmū. dimiſi hereditatē meā: q̄d ſcdm. quia angeli ſunt regnū ſuū. dedi dilectā aiā meā in manꝰ inimicoꝝ eiꝰ: quo ad tertiū. Qui igit ꝑfecte diligere vult deū: diligat plus q̄ ſua ⁊ ſuos ⁊ ſe.

Quantū ad ſcdm xp̄s nos ad ſpūalia oꝑa miſcdie hortat. ſed primo monet ad cauendū ab inani glīa q̄ maxie talibus inſidiat. Chryſ. ſuꝑ Matt. Vbi res agit glīoſa: ibi faciliꝰ inuenit locū gl'iationis occaſio: q̄ magꝭ vexat ſuos dei q̄ diaboli. Hec ille. Dicit ergo (Attēdite). i. diligent cauete. q2 ſic dr Chry. inuiſibilis eſt ſpens/ ⁊ latent ingredit: (ne iuſticiā vrām) id eſt oꝑa de ſe bōa. Iuſticia em̄ legalis pro omi ꝟtute ſumitur: non aūt iuſticia ſpēalis (faciatꝭ corā hoib) Sed ꝯtra: q2 Matt. v. dr. Sic luceat lux vr̄a corā hoibus: vt videant oꝑa vr̄a bona: ⁊ glorificent prēm veſtrū qui in celis eſt. Ad hoc dicit dupliciť. Primo: q ibi xp̄s loquit ꝑlatis/ q̄ ſunt in ſtatu ꝑfectionis. quib non ita de facili iminet ꝑiculū inanis glīe. Hic aūt loquit imꝑfectis de quibus ſecꝰ eſt et quib ſm Grego. in moral. hic cōſulitur vt ſua occultēt bona oꝑa: que ſcꝫ nō ſunt de neceſſitate p̄cepti. Secūdo dr ſm Chryſ. Grego. ⁊ Augu. q hic ꝓhibent ſolū fieri bona oꝑa ad laudē hūanam. non autē ꝓhibent fieri corā hoib ad laudem dei. Ideo ſm eoſdē additur (vt videami ab eis) Qui em̄ oꝑat publice ꝓpter deum/ operat ſolū corā deo: quem ſolū habet pre oculis ſm Chryſ. ⁊ Greg. nec talis operat vt ipe videat: ſed vt opus ſuū videat ſm Aug. (Alioquin mercedē non habebitis apud patrem veſtrū q̄ in celis eſt) Chryſo. ſuꝑ Mat. Quid a deo recipies q̄ nihil dediſti? Nam qd̄ ꝓpter deum fit deo dat: ⁊ a deo recipit. qd̄ autē ꝓpter hoies fit/ in vētos effundit. Hec ille. (Cū ergo facꝭ elꝭynam) que eſt opus glīoſiſſimū. Nā vt ait Amb. omis ſūma diſcipline xp̄iane in pietate ē. Hec ille. (noli tuba canere ante te) Per tubā aūt ſm Chryſ. ſuꝑ Mat. ⁊ Augu. de ſmo. do. in mō. intelligit ois actus vel ſmo ꝑ quē oꝑis iactantiā demōſtramꝰ ⁊ glīam q̄rimꝰ. Vel intelligit tuba materialis q̄ iudei vtebant loco cāpane: ⁊ cū ipa hypocrite ad oſtentationē vocabāt paupes ad elꝭynam. Vnde ſubdit (ſicut hypocrite faciunt) Sicut autē dicit Iſido. nomē hypocrite tractū eſt ab his qui in ſpectaculis repſentant alienas perſonas:

ꝛ fingūt ſe eē aliq̄s ꝛ nō ſūt. Vñ ſm Iſi. hypocrita grece: latine dr̄ ſimulator. Et dr̄ ſm aliq̄s ab hypos qḋ eſt ſub: ꝛ chryſis qḋ eſt aurū. q2 ſub auro apparēte ſctitatꝭ latēt iniq̄tates hypocrite. Vl' dr̄ ſm a/ lios hypocrita q̄ſi hypercrita: ab hyper qḋ eſt ſup: ꝛ chryſis aurū. q̄ſi ſup ꝛ eximi us deauratꝰ. Sꝫ ſm s. Tho. ij. ij. q. iij. ar. ij. argumēto in oppoſitū ipocrita ſꝫ Iſiḋ. dꝫ ſcribi ſine h. ꝛ dr̄ ab ipo qḋ eſt falſum: ꝛ criſis ſine h qḋ eſt iudiciū. q̄a de ſe falſuꝫ iudiciū facit dū ſe oñdit bo nū/ ꝛ eſt malus. Vñ ſm Aug. de ſmo. do. in mō. q̄cūq; fingit ſe eſſe qḋ nō eſt: hypocrita eſt. Qui tñ ſub hitu ſctitatꝭ iniquꝰ eſt nō eſt hypocrita ſm s. Tho. niſi illū aſſumerꝫ ad ſcādū ſuā ſctitatē. q2 ille habitꝰ nō ſcat ſctitatē ꝑſone ſue: ſed ſui ſtatꝰ. (Amē dico vob: receperūt mercedē ſuā) Hiero. Nō dei mercedē: ſed ſuā. Laudari em̄ ſūt ab hoib9 q̄ꝝ cau ſa exercuere ꝟtutes. Hec ille. (Te aūt faciēte elymā: neſciat ſiniſtra tua q̄d fa/ ciat dextra tua) Iſte eſt modꝰ loquēdi q̄ñ aliq̄d fit ſecrete. Chry. in hom̄. Ac ſi dicat. Si poſſibile eſt teipm̄ ig̃rare: ꝛ ipas manꝰ tuas latere poſſibile eſſet: ſtudioſiꝰ eſt tibi. Hec ille. (vt ſit elyma tua in abſcōdito) .i. ꝓpt' deū ſcā. Eſt āt notādū ꝙ elyma ſic dꝫ eſſe occulta ne ꝑ/ dat meritū: ita vt ſit g̃ta deo dꝫ hr̄e cō/ ditiōes iſtꝭ ꝟſib9 ɔtētas. Cōpatiēs: dul cis: letus: da ꝓpa ꝗ̄tū. Diſcretꝰ dandi: rectus: ꝛ eſto citꝰ. Nota (Cōpatiēs. ſ. dꝫ eſſe cor dātis. (dulcꝭ) ſcꝫ ſit eiꝰ ſmo. (letꝰ) ſ. ſit vultꝰ eiꝰ (da ꝓpria) ſ. nō alie na (ꝗ̄tū) ſ. patit' tua facultas (diſcretꝰ dādi) ſ. ſis vt videas cui des. iuxta illḋ Eccl. xij. Si bñfecerꝭ videto cui (rectꝰ) ſ. ſis in intētiōe (ꝛ eſto citꝰ) ſ. vt velocit' tribuas. Et he oēs colligūt' ex ſcp̄tura. Elyma aūt ſic ſcā: vt etiā ex ſcp̄tura col ligit'. habꝫ effectꝰ cōtentos his ꝟſib9.

Mitigat ardorē carnis: pctā remittit.
Virus ſpentis ꝓfugat: ſupplicia mortꝭ
Tribuit oē bonū q̄drupler: largita ref
a i ſe ꝟſa vocat mītos: elyma tutat (uat

Nota (mitigat ardorē carnis) ſ. fomitē ɔcupie (pcā remittit: virus ſpentis ꝓfu gat) ſ. dādo tētatiōnū victoriā (ſupplicia mortꝭ) ſ. etne: ſubaudi ꝓfugat (tribuit oīe bonū q̄druplex) ſ. fortune/ corpis/ g̃re/ ꝛ glie (largita refuat) ſ. cōſuādo oē bonū/ ēt t'pale ſi expedit: q2 feneratꝰ dño q̄ miſeret' paupis Prouer. xix. (Ad ſe ꝟſa vocat mītos) ſ. mītiplicādo int'/ ceſſores (elyma tutat) ſ. dādo fiduciā et'/ ne ſalutꝭ. Et de iſtis oib9 ſubdit' (Et pr̄ tuus) .i. ds̄ q̄ eſt pr̄ chr̄i ꝑ naturā: ꝛ oim hoim ꝑ creatiōeꝫ: ꝛ iuſtoꝝ ꝑ adoptiōnē/ ſeu g̃ram (q̄ videt in abſcōdito) .i. q̄ ſolꝰ nouit intētiōeꝫ cordis (reddet tibi) Sic aūt dr̄ Aug. mīta exēplaria latina hñt: (reddet tibi palā) Chry. Impoſſibile ē vt opꝰ bonū hois i abſcōdito dimittat ds̄: ſed in h̄ ſcl'o manifeſtat/ ꝛ in alio glorificat: q2 glīa dei eſt. ſic ꝛ diabolus manifeſtat malū/ in q̄ malicie eiꝰ virus oñdit'. Ppe tñ publicat ds̄ oīe bonū i ſcl'o illo: cuiꝰ bona nō ſūt coia bonis ꝛ malis. Hec ille. In hac pte h̄ habem9 documētū ꝙ inanis glīa ſūme cauenda eſt: q2 eſt viciū ꝑiculoſiſſimū. Aug. de ſen. ꝓſperi. Quas vires nocēdi habeat hūane glie amor: nō ſentit niſi q̄ ei bel/ lū induxerit. q2 etſi cuiq; facile eſt lau/ dē nō cape dū negat': difficile tñ ē ei nō delectari cū qḋ delectat offert'. Hec ille

Quantū ad tciū chr̄us ꝑſuppōnēs ꝙ aſſidui ſimꝰ in orōne: admonet ne orō/ nis nr̄e effectū ꝑdam9: cuꝫ ipa ſit ſūme necaria. Eſt em̄ ſm Chry. q̄ſi q̄ddā ſpi rituale tbutū qḋ aia offert deo de viſce rib9 ſuis. Quāto ḡ glīoſior eſt: tāto cau tius eſt ſuanda: ne ꝓpt' hoies facta vile ſcat. Hec ille. Ad intelligentiā aūt co/ rū q̄ ſequunt': Sciendū eſt ꝙ duplex eſt orō. Quedā. ſ. cōis ꝛ publica: q̄ ꝑ mini ſtros dei fit ꝓ toto pp'lo. Et de iſta non eſt h̄ ſmo cū ita debeat fieri vt ꝓpl's poſ ſit ſe cōformare orādo cū miſtris orāti/ bus. Alia eſt ꝑuata. ꝛ hec dꝫ fieri in ſe/ creto ꝓpt' mīta. Prio ſꝫ Cypria. de orō ne dñica. q2 h̄ ɔuenit fidei q̄ deū etiā in locis abditis pr̄em credim9. Scḋo ſꝫ alios. q2 facilꝰ eleuat' mēs in deū. Ter tio ne ꝓpt' inanē glīam meritū ꝑdam9. Et h̄ eſt: qḋ dr̄ ſaluator (Et cū oratꝭ) ſ. ꝑuate (non eritꝭ ſic hypocrite q̄ amāt in ſynagogis) .i. in cōgregationib9. Nam

ſynagoga grece. congregatio dr latine.
Vł in ſynagogis .i. in locis in qb' ꝯue-
niebat ꝑplus ad audiendū ꝟbū dei. vel
alia rōne: a ſyn qđ eſt con. ⁊ goge ꝑplus
(⁊ in angulis) vt videant nolle videri.
(platearꝫ) .i. atrioꝝ q̄ erant circa tēplū.
De qb' habes in ſeq̄nti dn̄ica. Vł an-
guli iſti ſꝫ ſm glo. vbi vie ſe interſecātes
ſpaciū q̄drū faciūt (ſtantes) ſ. ſup pedes
recti ⁊ eleuati/ vt meli' videri poſſint:
Quis etiā dicat eſſe mos iudeoꝝ orare
ſtando (orare) ⁊ h (vt videant ab hoib':
Amē dico vob: receperūt mercedē ſuā)
quā q̄ſierūt .i. hoim laudē. Vel eſt mo-
dus loquēdi q̄ ſcat ꝙ nullā mercedē ſūt
habituri. Et h videt meli'. q2 nō ſp tā-
les recipiūt laudē humanā: ſed interdū
vituperiū. Quis dici poſſit ꝙ ſuā mer-
cedē .i. laudē humanā ab eis intentā re-
cepert in facto vel in opione: vel in intē-
tioe/ ſeu ſpe (Tu aūt cū oraueris/ intra
in cubiculū tuū) .i. in locum ſecretū ſm
Cypria. (⁊ clauſo oſtio) nō ſolū matia-
li: ſed etiā typico .i. ore. Silent eni orā-
dū eſt ꝓpt tria ſm Cypria. vbi ſ. Prio
q2 ds nō voce: ſed ꝯſcia pulſat. Scdo:
q2 petitōez tuā nō opꝫ aliquē ſcire: niſi
te ⁊ deum. Tertio ne ſocium ꝑpedias.
Quarto ex colla. patrꝫ: ne petitōes tue
inoteſcāt diabolo. Aliqn̄ tn̄ etiā ꝓuare
laudabilr ds ꝓrūpit i vocē: ſm s. Tho.
ij. ij. q. lxxxiij. Prio ad excitādū affectū
Scdo vt ſuiam' deo de oi qđ habem'
etiā de corpe. Tertio ex redūdātia ſup
ioris in iferiorē ꝑtem (ora prēm tuū in
abſcōdito) Lꝫ aūt ds oia ſciat: tn̄ ei loq̄-
mur Prio vt ꝯfiteamur ꝙ ſcim' nos ab
eo hr̄e qđ ab eo petimus: qđ ꝯfiteri eſt
do valde charū. q2 eſt ꝯfiteri eū eē oim
datorē. Scdo vt mēs nr̄a excitet. Ter-
tio vt excitet deuotio aſtātiū aliquādo
Quarto vt anim' circa ſctā ꝟba occu-
pat' retrahat a cogitatōib' vanis. In
his aūt ꝟbis ſm Hiero. chrīs nihil aliō
intēdit niſi vt inanē gl'iam declinem'.
Vñ ꝑ hoc nō excludit qn̄ debeam' ora-
re in eccl'ijs: imo bonū eſt iuxta illō pš
In eccl'ijs bn̄dicite dn̄m. ⁊ h q2 certis pi-
bus orōnes ibi facili' exaudiunt. Prio
q2 ad h eſt ſacrat' et deputatus locus.
Scdo: q2 ibi ſunt reliq̄e ſctōꝝ. Tertio:
q2 eccl'ie ſunt intitulate ad honorē alicu-
ius ſcti/ q̄ ad iperrādū ſuffragat. Quar-
to: q2 ibi eſt corpus chri/ ſaltē tpe miſſe.
Quinto: q2 angeli talia loca freq̄ntāt.
Sexto: q2 demones q̄ orōnē appetunt
ipedire/ nō ita audēt ſacris locis infeſ-
ſe. Septio: q2 ibi ſūt imagines cōferen-
tes ad mētis eleuationez. Vide de his
ſi placet Joānem Nider. iij. ꝑcep. cap.
xiij. Debet ḡ q̄libet hr̄e ſecretū locū in
deſiderio: ⁊ vti eccl'ia ꝑ neccitate: ita. ſ. ꝙ
ſi in cubicl'o ſuo hr̄et oia q̄ habet in ec-
cleſia/ non vellet ſtare in eccl'ia ad oran-
dū: maxie ſi ſit imꝑfectus. Vñ Chryſ.
ſup Mat. ait. Puto ꝙ nō ad locū h re-
ferat dn̄s: ſed ad ꝓpoſitū orantis. In cō-
uentu eni fideliū orare cōmēdabile eſt:
ſicut dictū eſt: In eccl'ijs bn̄dicite dn̄m
Hec ille. Eſt aūt notandū ꝙ orō ſi dēat
eſſe deo accepta: debet hr̄e mltas cōdi-
tiones q̄ colligunt ex ſcptura: ⁊ his ver-
ſibus continent.

Cōpunctus: purus: mitꝫ: rectuſqꝫ q̄et'
Orans deuot' tminet oīs homo

Nota (Cōpunctus) ſcꝫ ſit orans: vt
orō ſit lachrymoſa (purus) ſcꝫ ꝑ mūdici-
am cōſcientie (mitis) ſcꝫ ꝑ cordis humi-
litatē (rectuſqꝫ) ſcꝫ ꝑ cordis ſimplicita-
tem (q̄etus) ſcꝫ ꝑ ſecretū (orans deuot'
tminet) ſcꝫ ducēdo ad tminū ꝑ ꝑſeuerā-
tiā (oīs hō) Multi aūt ſꝫ eius effect'
ſi bene fiat: ex ſcptura collecti: qui his
ꝟſibus continent. ſcꝫ

Tranq̄llus: ḡtus: ſit noſcēs: corpe ſan'
Venia vita dat: ſolās opprobria tollit.
Vitat caſus: torporqꝫ reatus.
Cōſeruat pacez: dat formā: linit ⁊ irā.
Auget rem mūdi feruēs orō iuſti.

Nota (Tranq̄llus) ſcꝫ efficit in mēte
orator (ḡtus) ſcꝫ deo iperrādo ab eo ḡ-
tiam (ſit noſcēs) ſcꝫ impetrādo ſapiam:
(corpe ſanus) ſcꝫ ſanitatē corꝑalē impe-
trando (venia) ſcꝫ culpaꝝ (vita dat) ſcꝫ
lōgior (ſolans) ſcꝫ cōſolando (opprobria
tollit) ſcꝫ dando dona. vt ptꝫ de Anna
Tobie. iij. (Vitat caſus) ſcꝫ in pctm̄.)
(torporqꝫ) ſcꝫ excitādo ad bonū (reatus
ſcꝫ tollendo ⁊ abolēdo penā debitā cul-
pis (conſuat pacē: dat formā) ſcꝫ agēdi

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

⁊ viuēdi (linit ⁊ iram. Auget rem mū
di ſcȝ tempalia obtinēdo (feruens oꝛo
iuſti.) Sed his oibꝫ addi pōt ꝙ oꝛo eſt
fons oim liquoꝝ / ⁊ arboꝛ oim fructuū
ꝓductiua: quia ipa eſt mediū ad obtinē
dum om̄ia bona. Et de iſtis om̄ibꝫ ſub
dit (Et pat tuus qui videt in abſcōdi/
to reddet tibi) In hac pte hoc habem⁹
documentū: ꝙ ſtante oꝛdinatiōe dei/ q̄
libȝ poteſt facere ꝙ ds ei aliq̄ modo ſit
debitoꝛ. Licȝ em̄ abſolute dus nulli ſit
debitoꝛ: tamē ex ſuppoſitiōe ſecus eſt.
ſicut rex debet militi equū coꝛpo ꝙ mili/
tem eū fecit: q̄uis ꝓprie tūc rex dicatur
debitoꝛ ſibi poti⁹ ꝗ̄ militi. Et hoc dic
ſctūs Tho. ij. di. xxvij. Et licȝ ma pte
q. xxj. videat oppoſitū dicere: nō tn̄ dic
Chry. in hom. Non aūt dicit: gr̄is da/
bit/ ſed: reddet tibi. Debitoꝛē em̄ ſeipȝ
tibi cōſtituit. Hec ille. Eſt ⁊ aliud do/
cumentū in hac pte ⁊ in poꝛ. quia chr̄s
retrahit nos ab amoꝛe inoꝛdinato: duȝ
docet nos cauere gl'iam ꝓpriā. Nā inoꝛ
dinate ſe diligit qui ea que facit in ſe re
flectit: ⁊ inde gl'iam q̄rit. Sed tn̄ ſcien
dū ꝙ ſm aliq̄s ſi bonū opus incipiat ab
inani gl'ia/ interimendū eſt poti⁹ ꝗ̄ ꝓſe
quendū: q2 radix eſt viciata. Si aūt ac/
cidat ei in medio/ nō debet interimi: q2
radix eſt bona. Vn̄ Bern̄. ꝑdicās tenta
tus elatione dixit. Nec ꝓpter te incepi:
nec ꝓpter te dimittā. Cōplacētia aūt q̄
accidit opi facto/ nō poteſt illud vicia/
re: ſed eſt naturalis de ꝓpriis opibꝫ ma/
xime bonis. ꝑs. In cuſtodiēdis illis re
tributio ⁊c. etiam in p̄ſenti. Amen.

Sabbato poſt domini cam Quinquageſime.

Textus euāge. Mar. vi.

Cum ſero eſſȝ factū erat
nauis in medio mari: et
ieſus ſolus in terra. Et
videns eos laborantes
in remigādo: erat em̄ vētus cō/
trarius eis. Et circa q̄rtā vigi/
liam noctis venit ad eos ambu
lans ſup mare: et volebat p̄teri
re eos. At illi vt viderūt eū am
bulantē ſuper mare: putauerūt
phātaſma eſſe. Et exclamauerūt
Om̄es em̄ eū viderūt ⁊ cōtur/
bati ſunt. Et ſtatim locutus eſt
cum eis: ⁊ dixit illis. Cōfidite:
ego ſum: nolite timere. Et aſcē
dit ad illos in nauem: ⁊ ceſſauit
vētus. Et plus magis intra ſe
ſtupebāt. Non em̄ intellexerāt
de panibꝫ: erat em̄ coꝛ illoꝝ ob/
cecatū. Et cū trāſfretaſſent: ꝑ/
uenerūt in terrā Genezareth:
⁊ applicuerunt. Cumq̄ȝ egreſſi
eſſent de naui: cōtinuo cogno/
uerūt eum. Et percurrētes vni
uerſam regionē illam: ceperūt
in grabatis eos qui ſe male ha/
bebāt circūferre vbi audiebāt
eum eſſe. Et quocūq̄ȝ introibat
in vicos vel in villas aut ciuita
tes: in plateis ponebant infir/
mos: et dep̄cabant eum vt vel
fimbriā veſtimenti eius tange/
rent. Et quotquot tangebant
eum ſalui fiebant.

Cūm ſero eſſȝ factū
erat nauis in medio marꝫ ⁊c.
Mar. vj. In p̄ſenti euāgelio
tangunt tria puncta que ſunt
Cōturbatio: Confoꝛtatio: Cōſolatio.
Quantū ad primū ſciendū eſt: ꝙ vt
patȝ ex textu euangeliſtaꝝ: ⁊ ex Mag.
hiſto. chr̄us pacto miracl'o de q̄nq̄ȝ pa/
nibꝫ ⁊ duobꝫ piſcibꝫ: aſcēdit in mōtē ſo
lus oꝛare: q2 ꝑpl'i volebāt eum facere re
gem: credētes ꝙ ſub tali rege nō poſſēt
penuriā pati. Diſcip'los autē ſuos iuſ/
ſit aſcendere nauem/ ⁊ ire vt expectarēt
eum in q̄dam loco vltra lacū illum. Et
ſȝ Theo. ꝑmiſit eos fere tota nocte pe/
riclitari: vt diſcerent eſſe patiētes in tri
bulationibꝫ: ⁊ nō ſtatim a p̄ncipio expe
ctare ſubſidiū. Dicit ḡ (Cum ſero fac.